

Mise NATO v Afghánistánu: geografické aspekty bezpečnostní situace

Michal Semian

posudek vedoucího práce

Předložená práce reprezentuje ojedinělý pokus o zhodnocení vývoje bezpečnostní situace v Afghánistánu po invazi spojeneckých vojsk na podzim roku 2001 z geografického hlediska.

Práce se zabývá všemi základními aspekty vývoje bezpečnostní situace v zemi a lze jí vytknout pouze určitou disproporcionalitu, geografickým aspektům je věnována menší pozornost. V dané situaci je to však pochopitelné. Afghánistán je země, o které je k dispozici stále velmi málo relevantních informací a dat, zejména pak za regiony. Takže se autor více věnuje historii konfliktu a působení mise OSN (ISAF) po spojeneckém zásahu v roce 2001. Přesto práce postihuje nejdůležitější faktory bezpečnostní situace a jejího vývoje - změn, které představují etnické složení, warlordismus, pěstování opia a geografická poloha. Právě jen jejich kombinace umožňuje, ale na druhé straně v některých případech také znesnadňuje jasnější zhodnocení situace, zejména v geografickém ohledu. V práci chybí jen poslední významný faktor - aktivity spojené s rekonstrukcí země, její infrastruktury a s (rozvojovou) pomocí; tato tématica by si však zasloužila samostatný výzkum.

Práce také naznačuje některé vnitropolitické i geopolitické aspekty problematiky bezpečnostní situace a není ve svém souhrnu (závěru) optimistická. Autor se pokouší o formulování syntetického pohledu na situaci a její vývoj, který je ovšem obtížný. Zejména proto by v práci měla být akcentována konfrontace názorů zahraničních odborníků, resp. nejnovějších prací.

Vzhledem k uvedené absenci regionálních dat autor mohl provést pouze elementární hodnocení statistické souvislosti opozičních (teroristických) útoků a pěstování opia. Sledované geografické aspekty bezpečnostní situace dokumentují také ilustrativní mapky a kartogramy uvedené v rámci textu i v přílohách.

Některé konkrétní připomínky: v úvodu se jedná spíše o hypotézy, nikoli výzkumné otázky. V závěru zase některé formulace poněkud postrádají smysl (viz poslední strana - Jejich kapacity však v současné době stačí na udržení současného stavu, ale neumožňují udržet bezpečnost v místech, kde byla nově získána. Nebo o jaké pozitivní efekty faktory opia a warlordismu jde? Vždyť jedno podmiňuje/ovlivňuje druhé.

Nejen z didaktických důvodů je vhodné, alespoň jednou uvést přepis původních jmen (geografických i vlastních), nepůsobí dobře vedle sebe např. mudžahedíni a Najibullah. V seznamu literatury, v případě, že autorem publikace je instituce, uvádí se tato na prvním místě, nikoli název díla.

Autor i přes uvedené nedostatky splnil nároky, kladené na zpracování bakalářských prací, v rámci práce dokázal schopnost postihnout souvislosti i trendy sledovaných procesů, a proto ji doporučuji k přijetí.

Praha 7.9. 2007

RNDr. Jiří Tomeš